N°. 3880.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresséren aan het Bureau van "DE TIJD."

WOENSDAG 8 FEBRUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Februarij.

Ook in de zitting der Eerste Kamer op gisteren hebben verschillende leden het noodig geacht hunne uit te brengen stem door lange redevoeringen te motiveren. Het schijnt evenwel dat sommigen gevoelen hoe zij niets anders kunnen geven dan een tweede en niet altijd verbeterde editie van adviezen in de Tweede Kamer uitgebragt. Nogtans heeft dit bewustzijn geen kracht genoeg om hen het zwijgen aan het spreken te doen voortrekken, en zoo begon bij voorbeeld de heer *Cremers* gisteren met de opmerking, dat na al hetgeen reeds over de zaak gezegd was, verdere diskussie overbodig mogt gerekend worden. Dit past hij evenwel op zijne medeleden en niet op zich-zelven toe, want na die opmerking houdt hij een vrij lange redevoering ten gunste der wet. Waar is het intusschen dat deze redevoering volledig bewijst hoe juist de opmerking van den spreker was, want te vergeefs zou men er nieuwe argumenten in zoeken. Zij behelst niets anders dan beweringen, waarvan de voornaamste in de andere en ook in deze Kamer reeds breedvoerig wederlegd zijn geworden. Wij zijn het met den heer Cremers geheel eens. Als hetgeen hij gezegd heeft *diskussie* moet heeten, dan is in der daad alle verdere diskussie overbodig.

De heer *Anbringa de Kempenaer* spreekt breedvoerig tegen de wet, en drukt daarbij vooral op de gevaren voor overstroomingen, aan de thans geprojekteerde rivier-overgangen verbonden. Ook gegronde bedenkingen tegen de rigtingen brengt hij in het midden, en wijst met nadruk op de geldelijke bezwaren. Hoewel hij zich wel met het verleenen van subsidie kan vereenigen, oordeelt hij aan den anderen kant, vooral met het oog op de toekomst, den rente-waarborg onstaatkundig. Hij acht het roekeloos, dat men het krediet, ’twelk men in ons stelt, in de weegschaal zou brengen door zulke zware lasten op de toekomst te leggen. Weinig had hij dan ook gedacht, dat deze voordragt zou worden voorgesteld door een zoo spaarzaam administrateur als waarvoor de tegenwoordige minister van Financiën bekend stond. Het is toch een waarheid dat die minister jaren lang ons met het belasting-stelsel op het sleeptouw heeft gehouden; dat de nood der gemeenten reeds al te lang op redding wacht; en wat zal nu gebeuren indien dat ontwerp tot wet zal worden geheven? Jaren lang zal men dan moeten hooren: „nu is er niet te denken aan wijziging van het belastingstelsel; wij hebben ons voor nu en de toekomst verpand.” Hij eindigt met te vragen of de andere ministers in deze dan ook met de ministers van Financiën en Binnenlandsche Zaken wel eenstemmig denken.

De heer *Huydecoper van Maarsseveen* zegt na naauwgezette overweging tot de overtuiging te zijn gekomen dat het algemeen Staatsbelang de aanneming dezer voordragt niet gebiedt. Het staatsbelang vordert spoorwegen, zoodanig aangelegd dat zij aan het hoofddoel beantwoorden, zonder te groote lasten te veroorzaken. Zal nu door de aanneming van dit ontwerp dit algemeen belang bevorderd worden? Neen, omdat het niet genoeg beantwoordt aan het hoofddoel en te groote lasten veroorzaakt. Spreker behandelt: 1° de rigting der lijnen; 2° de rivier-overgangen; 3° de financiële voorwaarden; en vindt zich door een beschouwing over die drie punten genoopt de wet af te stemmen. Zeer te regt zegt hij aan het einde van zijn redevoering dat met een afstemming van deze wet de zaak der spoorwegen niet verloren is, want de Koning, de natie en de vertegenwoordiging willen spoorwegen. Het mag verwondering wekken dat dit nog betoogd moet worden; een en ander als men de argumenten der voorstanders hoort, ziet men duidelijk dat die verklaring van den heer Huydecoper niet overbodig was. Trouwens, wij gelooven niet sterk aan de opregtheid der bewering, dat men om spoorwegen te krijgen deze wet moet aannemen. Zij is een der middelen die gebruikt worden om de bezwaren te kunnen wegen en die toch niet te tellen.

De heer *van Rijckevorsel* heeft het wetsontwerp uitvoerig bestreden, vooral wat de geldelijke bezwaren betreft. Hij ziet de toekomst onzer financiën donker in en treedt in een opsomming van hetgeen door het Rijk in den eersten tijd verrigt moet worden om tot het besluit te komen, dat de gelden, voor de spoorwegen benoodigd, alle verdere verbeteringen, die in den lande noodig zijn, zullen doen verdagen of zelfs beletten. Zoo betreurt onder anderen de heer van Rijckevorsel dat de zoo dringend hoofdzakelijke verbetering van den Rotterdamschen waterweg daardoor achterwege zal blijven. De meeste bezwaren tegen de rigtingen deelt de spreker daarentegen niet, en zoo laat hij zich kennen als warm voorstander van de lijn over den Moerdijk. Hij eindigt met rondborstig te verklaren, dat het hem hartelijk en innig leed doet — vooral om den financiëlen last en ook wijl hij ducht dat bij een aanneming toch de voorgestelde lijnen niet tot stand zullen komen — verpligt te zijn als *vertegenwoordiger van het geheele Nederlandsche volk* tegen de wet te stemmen. Die verklaring strekt den heer van Rijckevorsel tot hooge eer. Hij komt toch uit Rotterdam, waar de handel, vuriger dan overal elders, het tot stand komen dezer wet hoopt. De heer van Rijckevorsel, een harer aanzienlijkste inwoners, weet dat beter dan iemand; toch wijkt hij van zijn gemoedelijke overtuiging niet af, maar zonder zich door de belangen zijner woonplaats te laten beheerschen, en alleen die van het geheele Nederlandsche volk, welks vertegenwoordiger hij is, voor oogen houdende, stemt hij tegen de wet. Mogt ieder volksvertegenwoordiger een even waardig en hoog besef van zijn pligt bezeten hebben, het wetsontwerp zou nooit tot de Eerste Kamer doorgedrongen zijn, maar reeds in de Tweede den genadeslag ontvangen hebben. Doch helaas! zulke karakters als dat van den heer van Rijckevorsel zijn zeldzaam en worden schaarsch nagevolgd. En sommige leden bewijzen door hunne redevoeringen, in deze zoowel als in de andere Kamer, dat zij meenen zitting te hebben bijv. tot bevordering der belangen van Zeeland, en om deze die van Nederland mogen verwaarloozen.

De heer *Sasse* wordt door het voorbeeld van den heer van Rijckevorsel niet tot navolging aangespoord. Het zij verre. Ieder die bij een lijn betrokken is, zegt hij, oordeelt naar zijn lokaal belang over de geheele wet. Dit is niet te ontgaan, en geldt voor den een zoowel als voor den ander. Met verlof van den spreker wenschen wij hier op te merken dat iets bij den heer Sasse kan wegen, waarvoor de heer van Rijckevorsel geen oogen heeft. Dit ligt niet aan de rigting der lijnen, maar aan de individualiteit der personen.

Trouwens na de rondborstige verklaring van dezen spreker, verwondert ons niets meer in zijn redevoering, ook niet de bewering dat men over de vele bezwaren maar moet heenstappen en die zelfs niet te breed behoort uit te meten. Die bezwaren toch zullen enkel voor het algemeen belang nadeelig zijn, en dit komt niet in aanmerking als het lokaal belang, dat de heer Sasse voorstaat, er voordeelen van verwacht. Overigens zou hij gaarne aan deze wet nog een spoorweg van Amsterdam naar ’s Bosch toegevoegd zien, en hij geeft de Regering den raad een gedeelte der 18½ millioen, voor de Doorgraving van Holland op zijn Smalst bestemd, daaraan te besteden. Ridderlijker dan de heer Sasse hebben wij nog wel niemand voor zijn lokaal belang zien strijden. In het belang der schatkist, zegt hij later, behoort men zich tegen de Doorgraving te verzetten. De Staat is niet bij magte zulke uitgaven te dragen. Die last wordt te zwaar, maar geldt het nog een spoorweg in Noord-Brabant aan te leggen, dan vermeerdert in het oog van den heer Sasse eensklaps het draagvermogen van den Staat, en zal hij aan het besteden der 18½ of meer millioenen gaarne zijn stem geven. Aan het slot zijner redevoering vindt de spreker nog gelegenheid een vergelijking van den heer van Swinderen nopens de wet op de kerkgenootschappen te betwisten, welke wet door dien spreker was gekwalificeerd als een dood paard aan een boom gebonden.

De heer Sasse vindt daarentegen dat die wet alle agitatie in het land deed ophouden, en dus zal het, meent hij, ook met de spoorwegwet gaan, wanneer deze mogt worden aangenomen. Zoo brengt het lokaal belang den dezen spreker tot zelfs lofredenen op wetten te houden, welke hij in der tijd heeft bestreden.

Er is in ’t begin der voorledene maand door regenten van beide gasthuizen aan Burgemeester en Wethouders van Amsterdam een brief gerigt, begeleidende het rapport over het buiten-gasthuis te Amsterdam, uitgebragt in Nov. jl. door prof. Schneevoogt. Wij hebben daarover een woord te zeggen, dat wij ter liefde der Hoofdstad zouden willen verheelen, maar dat wij ter liefde der lijdende menschheid niet mogen verzwijgen.

Laat ons onmiddellijk op het doel afgaan en zeggen wat de brief der regenten beoogt. Hij verlangt van burgemeester en wethouders bij den gemeenteraad voorgesteld te zien;

1°. Dat het buiten-gasthuis zoo spoedig mogelijk als zieken-inrigting worde opgeheven, en

2°. Regenten der beide gasthuizen worden uitgenoodigd om met het oog op de aanstaande ontruiming van het buitengasthuis afdoende voorstellen tot verbetering aan den Raad in te dienen.

De regenten bevelen deze „voor het welzijn onzer behoeftigen en voor de eer onzer gemeente zoo gewigtige „zaak met te grooter aandrang aan de zorg van het „gemeentebestuur,” daar zij, regenten, „de verantwoordelijkheid van het voortbestaan van het buitengasthuis „van de rampzalige gevolgen dier inrigting en van het „zonder vrucht verspillen van aanzienlijke sommen niet „wenschen te dragen.”

De regenten vragen dus, dat het buitengasthuis zoo spoedig mogelijk gesloten en door een beter vervangen worde, zich bereid verklarende om daartoe dienende maatregelen op te sporen en bij den Raad in te dienen.

Het is geene kleinigheid, wat de regenten daar voorstellen. En op welken grond steunt hunne aanvraag, voorgedragen met een hoogen ernst, die in den ganschen brief der regenten doorstraalt en zich aan het slot krachtig uit? Het is op grond van eene veeljarige ondervinding, in het uitnemend rapport van Prof. Schneevoogt tot een grond van zekerheid gebragt, die aan niemand eenigen twijfel kan overlaten.

Maar wat is er dan in dat buiten-gasthuis, dat het zoo volstrektelijk opgeheven moet worden? Helaas! dat is sinds jaren geen geheim meer. Wie is er zoo vreemdeling in Amsterdam, dat hij het buitengasthuis niet kent, als eene plaats, waar de gezonden ziek, de zieken zieker en de geneesbaren dood worden gemaakt, ten spijt van alle jaarlijks vermeerderende groote uitgaven, ten spijt van de beste pogingen der regenten, ten spijt eindelijk van de onschatbare zorgen die prof. Schneevoogt met onvermoeide vlijt, belangstelling en liefde aan dat ziekenhuis wijdt.

Zien wij het rapport van den voortreffelijken professor, waarin de bezwaren zijn opgesomd. Hij had die bereids kenbaar gemaakt in Februarij 1853, zonder dat het tot eenig rezultaat heeft geleid dan dat der *pia vota*, die de belangstelling tot een bespreken heeft bepaald, waarvan geen doortastend handelen is gekomen. Hij heeft daarom den moed niet opgegeven. Na een nieuw tijdstip van onderzoek, dat weder de droevigste uitkomsten heeft geleverd, treedt hij andermaal op met den noodkreet: Het buiten-gasthuis moet gesloten worden. *Ceterum censeo Carthaginem esse delendam.*

Ziehier de redenen. Het buiten-gasthuis is *slecht ingerigt* en *slecht geplaatst*.

Slecht ingerigt, vooral, maar in verre na niet alleen, omdat het vochtig is en togtig: twee ongeneeslijke kwalen zoozeer aan den bouw eigen, dat zij nimmer op voldoende wijze kunnen verholpen worden.

De vochtigheid is dusdanig, dat bijna alle muren uitslaan, alle daarvoor vatbare voorwerpen binnen korten tijd beschimmelen en mond- en apothekers behoeften naauwelijks den noodigen tijd goed kunnen worden gehouden.

De togtigheid heerscht er niet minder als de vochtigheid. De togt heeft daar in alle portalen, op de trappen en in de zieken-zalen zoo zeer zijn rijk gevestigd, dat het onmogelijk is, waar ook in het huis, een raam of eene deur te openen, zonder dat aanstonds zijne schadelijken aanraking gevoeld wordt.

Bij deze twee voornaamste gebreken, komen eene menigte van anderen, die het klaarblijkelijk bewijs le-

dat de bouw van het buitengasthuis zeer zeker alles in zich vereenigt wat het voor een gasthuis ongeschikt maakt. De verdeeling en inrigting der ziekenzalen en der overige benoodigde vertrekken is dusdanig, dat zij alle gerief missen, en daarentegen alle ongerief aanvoeren. Wij willen niet treden in al de bijzonderheden, welke het rapport heeft bijeen gebragt. Wij verwijzen daarnaar in de zekerheid, dat niemand daarin een oogslag zal werpen, zonder de overtuiging te erlangen, dat zoo al het bestaande gebouw bewoonbaar kan worden gemaakt voor geakklimateerde gezonden, het voor de behandeling van zieken onder alle opzigten zoo zeer ongeschikt is, dat het door verbouwing niet is geschikt te maken; ten zij men het af breke om op de fundamenten een geheel nieuw op te trekken.

Maar dan blijft nog de ergste grief over; namelijk dat het *slecht geplaatst* is. Het staat namelijk op het meest ongezonde deel van het stadsgebied, waar de moeras-koorts haren zetel heeft gevestigd. De streek, de polder immers, die het gasthuis omgeeft, vult het met moerasgif, te regt door den professor een *moorddadig* gif genoemd. Deze laatste grief is daar ter plaatse onverbeterlijk. Men kan het huis niet afzonderen van de lucht, die het omsluit en doordringt.

Wil men de uitwerking daarvan op het gasthuis zien? Ziehier dan eenige cijfers van het rapport.

1°. Gedurende de jaren 1853—1859 zijn in het hospitaal ingekomen slechts 1687 koortslijders. Maar daarentegen heeft het hospitaal 5322 maal koorts veroorzaakt aan de *zieken*, en 1855 maal aan de *gezonden*, die in het buiten-gasthuis verblijven.

Letten wij op die cijfers. Zij spreken luid. Het cijfer der koortsen, die de *gezonde beambten* van het gasthuis hebben aangetast, is grooter dan dat der ingekomen koortslijders. Voor de zieken, die koorts-aanvallen in het hospitaal kregen is het verschil zoo groot, dat het staat als ruim 4 tot 1. — Zoo was het niet slechts van 1853 tot 1859; maar insgelijks van 1849 tot 1853. De slotsom is deze:

In 10 jaren tijds zijn in het gasthuis ingekomen slechts 2287 koortslijders; daarentegen zijn er in het hospitaal 9607 koorts-aanvallen ontstaan. Derhalve zijn er „in 10 jaren 7320 meer gevallen van koorts *in* het hospitaal *ontstaan*, dan lijders daarmeê ingekomen zijn."

2°. Standhoudende koortsen zijn er van 53—59 ontstaan bij de zieken 392, bij *de gezonde beambten* 201.

3°. De roos levert eene dergelijke uitkomst. Slechts 125 lijders kwamen daarmeê *in* het hospitaal; maar in het hospitaal ontstond de ziekte bij 305 *zieken* en 40 *gezonde beambten*.

4°. Het *hospitaal versterf* is er 141 maal ontstaan soms bij lijders, die slechts met een klein wondje in het hospitaal waren gekomen. In 1858 kwam dat versterf 68 malen voor, voorbereid en onderhouden door de daar heerschende tusschenpoozende koortsen.

5°. Over andere ziekten *in* en *door* het hospitaal voortgebragt stapt het rapport heen. Het besluit dat deel met deze vreeselijke verklaring: „Met cijfers kan ik de „uitspraak staven; *dat bijna* de helft der lijders, die in „het gasthuis hulp en genezing zochten, daarin of *ver-„slimmering* van hun lijden, of *nieuwe ziekten*, of soms „wel *den dood* door het gasthuis moesten vinden."

Bij de 12,902 lijders, die in de laatste 6 jaren de hulp van het gasthuis inriepen wordt 6200 malen de hulp door de toevoeging van eene *nieuwe ziekte* vervangen; terwijl de *beambten* 2102 malen met ziekte beloond werden.

Maar daarmeê is nog niet alles gezegd. De rubriek der slagtoffers, die hunne verzorging in het gasthuis met den dood betaalden, bekleedt eene vreeselijke plaats in het rapport. In 6 jaren tijds heeft het buitengasthuis 196 menschen ten grave gevoerd. Telt men daarbij nog het getal der door het hospitaal gevelden in een vorig rapport medegedeeld, dan verkrijgt men het schromelijke rezultaat, dat bij weten van prof. Schneevoogt 269 menschen *door* het buiten-gasthuis zijn gestorven.

Wij staan verslagen bij zulken toestand, die sinds jaren ter kennis van alle autoriteiten is gebragt, zonder dat er iets is gedaan, om daaraan een einde te maken.

In het jaar 1853 is die toestand zonneklaar bewezen, niet slechts door prof. Schneevoogt, maar daarenboven door een onderzoek van de plaaatselijke geneeskundige kommissie, daartoe door burgemeester en wethouders gelast. Die kommissie heeft getuigd, dat de klagt niet slechts niet overdreven, maar de toestand zelfs nog ongunstiger was dan 't door prof. Schneevoogt was aangegeven, en dat er geen middel tot herstel denkbaar was, *dan de opheffing en de sluiting von het buitengasthuis.*

Zes jaren zijn verloopen sinds die uitspraak gedaan werd, die, door niemand weersproken, door alle bevoegden is toegestemd; en nog altijd blijft het gasthuis de gezonden ziek maken, de zieken verslimmeren en de levenden dooden!

Wij meenen niet te veel te zeggen, dat het is eene openbare ergernis voor de gansche beschaafde wereld en eene schande voor Amsterdam.

Wij vernemen, dat de zaak morgen bij onzen stedelijken Raad in beraadslaging komt. Wij zijn overtuigd, dat de gansche Raad zich geneigd zal verklaren om daaraan een einde te maken. Maar daar hebben wij niet veel aan, als er geen nagels met koppen geslagen worden. Die bereidverklaring heeft reeds plaatst gehad nu zes jaren geleden, en sinds is men er enkele malen op terug gekomen, om het altijd bij praten te laten. Het heeft nu al te lang geduurd dat de arme lieden, wie de nood naar het hospitaal drijft, prijs worden gegeven aan het moordhol, dat men het buitengasthuis noemt. Zulk een hospitaal is noch voor God, noch voor de menschen te verantwoorden; en ware het eene partikuliere, in plaats van eene stedelijke instelling, sinds lang zouden de deuren door den sterken arm verzegeld zijn geworden. Wij zijn overtuigd, dat als de stedelijke Raad geene afdoende maatregelen beraamt, om het gebouw te sluiten, de Hooge Regering bevoegd en verpligt is tusschenbeide te treden. Hoe, wij hebben eene wet hangende bij de Tweede Kamer, waarin de sluiting van God weet hoe veel kerkhoven wordt bevolen, waardoor welligt nooit iemand gestorven of zelfs ziek geworden is; en men zal in het magtige en vermogende Amsterdam een hospitaal laten bestaan, waarin de gezonden ziek, de arme zieken erger worden en 269 levenden den dood hebben gehaald in plaats van de gezondheid, die zij er zochten. Men zal een hospitaal behouden, dat door eene vreeselijke misleiding, in plaats van de gezondheid terug te geven, zoo als het moest, de menschen *ziek* en zelfs *dood* maakt! Men zal het behouden, nu nog, nu het onwederlegd bewijs geleverd is, dat in handen verkeert van de gansche stad!

Onmogelijk. Men zal en moet nu eindelijk handen uit den mouw gaan steken opdat er aan dien, der Hoofdstad onteerende, ramp een einde gebragt worde. Zijn er offers noodig; de ingezetenen zullen en behooren ze te brengen. Nooit hebben ze dit geweigerd, zelfs niet voor zaken, die van minder belang zijn dan de gezondheid en het leven van onze talrijke armen.

Wij vleijen ons derhalve met de verwachting, dat de Raad een afdoend besluit zal nemen, waarbij het overleg slechts strekken zal, om zoo spoedig mogelijk tot feiten te komen. Inmiddels brengen wij onzen dank aan de regenten van de beide gasthuizen, die deze zaak bij den Raad hebben ingeleid en aan den hoog gewaardeerden professor Schneevoogt, die tijd, noch moeite ontzien heeft, om haar in 't belang der menschheid in het helderst daglicht te stellen.

De Opper Ceremoniemeester maakt bekend, dat het Hof den rouw zal aannemen wegens het overlijden van de Groot-Hertogin weduwe Stephanie van Baden, voor den tijd van vier dagen, te weten twee dagen den middelbaren, en twee dagen den ligten rouw, met ingang van den 7den Februarij.

De minister van Financiën maakt bekend dat bij hem ontvangen is een bankbiljet van *veertig gulden*, door een onbekende, onder het postmerk *Utrecht* van den 2den dezer, tot voldoening van aan den lande verschuldigd successieregt ingezonden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende, dat de Rijkstelegraafdienst eerlang eene verdere uitbreiding van het personeel, op de kantoren werkzaam, zal vorderen, brengt ter kennis van de belanghebbenden dat tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den Rijkstelegraaf, na een vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens twintig leerlingen zal worden toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderwigt te ontvangen.

De prijzen van het Ned. besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Runderen, wegende 650 ℔, 1ste kwal. *f* 210, 2de kwal. *f* 190; idem weg. 600 ℔, 1ste kwal. *f* 200, 2de kwal. *f* 180; idem weg. 550 ℔, 1ste kwal. *f* 190, 2de kwal. *f* 150. Schapen van *f* 22 tot *f* 28. Varkens van 50 tot 54 ct. het Ned. ℔.

Z. M. heeft benoemd: tot ridder der 4de kl. van de Milit. Willems-orde, C. C. L. Neyts benoemd tot direkteurs der kweekscholen: te 's Hertogenbosch, F. B. Trosee; te Haarlem, A. L. Gastmann; te Groningen, B. Brugsma; op zijn verzoek eervol ontslagen: als direkteur van en onderwijzer bij de Rijkskweekschool van onderwijzers te Haarlem, G. H. Geerlings, onder dankbetuiging voor bewezene diensten.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag 4 Februarij.

In deze zitting is de behandeling van het wetsontwerp tot goedkeuring van artikelen der verleende koncessiën voor den aanleg en de exploitatie van de Noorder- en Zuiderspoorwegen voortgezet, waarbij het woord werd gevoerd door de HH.: Cremers, van Andringa de Kempenaer, Huydecoper van van Maarsseveen, van Rijckevorsel, Sassen en Michiels van Kessenich.

De Kamer zal morgen de beraadslaging voortzetten.

De telegraaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 7 Febr. Heden zal lord Normanby een voorstel doen, betrekkelijk den afstand van Savoye aan Frankrijk. — Door Lord Granville in het Hoogerhuis en lord Palmerston in het Lagerhuis is gisteren avond medegedeeld dat het handelstraktaat aanstaanden Vrijdag aan het Parlement zal worden overlegd. — Aanstaanden Dingsdag zal de heer Kinglake de overlegging vragen van het afschrift der korrespondentie tusschen de regeringen van Engeland en Frankrijk betreffende Savoye, en tevens de aandacht vestigen op het, naar men beweert, bestaande traktaat tusschen Sardinië en Frankrijk over den afstand van genoemd gewest. — Op eene interpallatie van den heer Ricard antwoordde lord John Russell, dat de Regering thans met Hannover over de afschaffing van den Stadetol onderhandelt.

WEENEN, 7 Febr. De Keizer heeft aan de Israëlieten het regt toehekend om vaste goederen te bezitten.

— De *Wiener Zeitung* meldt dat op het gemaskerd bal, eergisteren te Pesth in den Hongaarschen schouburg gegeven, na middernacht de Rakoczy-dans werd verlangd, doch de studenten aan deze demonstratie geen deel namen. Drie personen, werktuigmakers, werden gearresteerd en men verlangde hunne invrijheidstelling. De aangerukte millitaire magt herstelde de orde, zonder dat zij van hare wapenen behoefde gebruik te maken; daarna werd de dans voortgezet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Feb. Naar hier vrij algemeen verzekerd wordt heeft Engeland thans het eerst 't woord genomen om nieuwe schchikkingen voor het Italiaansche vraagstuk voor te stellen. De voornaamste hiervan heeft de *Morning Post* in zijn jongste artikels medegedeeld. De twee hoven schijnen eenstemmig te zijn om de inlijving der hertogdommen en der Romagna bij Piëmont goed te keuren, om het Venetiaansche aan Oostenrijk te verzekeren, mits Keizer Frans-Jozef vrijgevige hervormingen make, en om het beginsel van niet-tusschenkomt te handhaven.

De bepalingen van Engeland verlangen, naar men wil, de ontruiming van Lombardije en den Kerkelijken Staat door de Fransche troepen, waarop door Frankrijk moet geantwoord zijn dat het zijne troepen niet uit Lombardije terug zoude roepen, tenzij Piëmont dit bepaald vroeg, en uit de Kerkelijke Staten, wanneer men te Parijs oordeelde dat de tijd daartoe gekomen was. Nopens Savoije en Nizza moet tusschen de kabinetten van St. James en der Tuileriën een aanmerkelijk verschil bestaan. Men wil dat lord John Russell, uit naam van Groot-Brittanje, in eene nota de gevaren zoude ontwikkelen, waartoe de inlijving bij Frankrijk kan leiden, welke nooit door Engeland of de overige Europesche mogendheden kan goedgekeurd worden.

Napoleon heeft Engelands jongste voorstellen in beginsel aangenomen, maar verklaart die aan het hof van Weenen te zullen mededeelen, om er zich over te verstaan met Keizer Frans-Jozef. Dit had ten gevolge dat de minister de Thouvenel, gelijk bekend is, den 31a Januarij eene dépêche tot den Franschen gezant te Weenen zond.

— Uit Londen en Berlijn ontvangen berigten zijn in overeenstemming met hetgeen de onderhandelingen betreft, die door Engeland en Frankrijk met Oostenrijk worden gevoerd, om deze laatste mogendheid te bewegen zich aan de in Italië volbragte feiten te onderwerpen en ze door de stemming der bevolkingen te laten bekrachtigen, waartegen men Oostenrijk nieuwe waarborgen zou geven voor het behoud van zijn gezag in het Venetiaansche. Engeland zou tegenover Frankrijk het initiatief van dat voorstel hebben genomen, 't welk namens het kabinet der Tuileriën door den heer de Thouvenel aan de Oostenrijksche regering was ter kennis gebragt.

De berigten nu uit Berlijn maken Oostenrijks antwoord bekend, bestaande hierin dat het weigert te treden in de bedoelingen der Engelsche en Fransche goevernementen, vasthoudt aan de bepalingen van het verdrag van Villafranca, geene verbindtenis wil aangaan, die ten volle het beginsel van niet-interventie bekrachtigt, en dat mogt het Kongres niet tot stand komen, Oostenrijk niet anders dan met Frankrijk wil onderhandelen ter regeling der Italiaansche kwestie.

Wat nu de tegenspraak betreft, die in de mededeelingen van den *Pays* en den *Morning Post* bestaat ten aanzien der wijze, waarop de stemming in Italië zou moeten plaats hebben ten einde bekend te worden hoe men daar over de aanhechting denkt, verneemt men dat Frankrijk ten gunste eener algemeene, Engeland ten gunste eener beperkte stemming is. Intusschen zouden zij aan Piëmont de beslissing deswege hebben overgelaten, welke regering de beperkte stemming verkozen heeft. In Italië, luidens een korrespondent uit Florence aan de *Indépendance belge* schrijft, zouden de bevolkingen met geestdrift het stelsel der stemming aannemen, hoe die ook uitgevoerd mogt worden; zelfs in Toskane zou, volgens dien korrespondent, de algemeene stemming zich ten gunste der aanhechting

openbaren, ondanks den wensch der voorstanders eener restauratie.

Een korrespontie uit Berlijn geeft inlichtingen nopens het geen door den *Morning Post* is medegedeeld ten aanzien eener verdaging der ontruiming van Italië door de Fransche troepen. Op aandrang van Engeland zou Frankrijk hebben geantwoord dat het zijne troepen uit Rome zou verwijderen, indien de Paus zijnen wensch des aangaande te kennen gaf en zich verbond de hulp van andere vreemde troepen niet in te roepen.

Nopens het eerste punt zullen geen bezwaren bestaan, aangezien het Pauselijk goevernement beweert het hoofd aan alle gebeurtenissen te kunnen bieden; maar desniettemin zou het te betwijfelen zijn, dat het zich aan een zoo beslissende proeve onderwierp en verbindtenissen aanging, die het in een gevaarlijken toestand zouden kunnen brengen.

— Uit Rome wordt geschreven, dat toen de Paus den 31ⁿ Januarij jl. een deputatie der verschillende kollegiën ontving, belast Z. H. de gevoelens van eerbied en gehechtheid te betuigen, welke de Romeinsche jongelingschap bezielde, Pius IX bij die gelegenheid de volgende woorden heeft gesproken:

„De tijden van vervolging zijn voor de Katholieke Kerk wedergekeerd, hoewel hare zonen noch kerker noch martelaarschap te verduren hebben. Heden is die vervolging, in plaats van een stoffelijke te zijn, zoo als vroeger, een vervolging van denkbeelden en beginselen geworden. Italië is aan een noodlottige propaganda overgeleverd, en in de magt dergenen, die van de ondeugd eene deugd maken. De aan hunne roeping trouwe bisschoppen worden als huichelaars uitgekreten, terwijl de politieke moordenaar verheerlijkt wordt; maar die vervolgingen, zeide de Paus ten slotte, zullen de Kerk niet schaden; zij is bereid aan de voeten van Jezus neer te knielen om Hem de vergiffenis harer verdrukkers af te smeeken."

Generaal Goyon was bij die audientie tegenwoordig, "geen den indruk, door die woorden te weeg gebragt, niet weinig vermeerderde.

— Lord Cowley heeft een langdurige konferentie gehad met vorst Richard von Metternich.

— De heeren Koechlin, Huet & C°., fabriekanten te Darnetal (depart. Beneden-Seine), hebben zich den 23ⁿ Januarij jl. tot den minister van Koophandel gewend, ten einde hem indachtig te maken op de noodzakelijkheid, om de verbodsmaatregelen, ten opzigte der katoenen lijnwaden te handhaven tot 31 Dec. 1861, en de regten op de ruwe katoen te behouden tot 30 Junij 1861, ten einde daardoor aan den handel tijd te geven, om de goederen af te zetten, vervaardigd uit grondstoffen, welke tot een hoogen prijs zijn ingeslagen.

De minister heeft hun geantwoord, dat, daar de verbodsmaatregelen eerst den 1ⁿ Oktober 1861 opgeheven worden, er tijd in overvloed is, om zich voor te bereiden op de buitenlandsche konkurrentie, en dus in dat opzigt aan adressanten nagenoeg volledig genoegen is gegeven.

„Wat nu de opheffing der regten op de katoen betreft," schrijft de minister, „heeft het meerendeel der industriëlen, die over deze zaak geraadpleegd zijn, het advies uitgebragt, dat, om stilstand in de fabrieken voorkomen, het doelmatig is de verandering zoo spoedig mogelijk in werking te brengen, en de regering heeft dien ten gevolge het tijdstip bepaald op 1 Julij aanstaande. De industrie heeft derhalve vijf maanden tijd om hare katoenen stoffen van de hand te zetten, een termijn, die voldoende kan worden geacht om aller belangen te bevredigen."

— Te Bordeaux is den 31sten Januarij eene vergadering gehouden van meer dan 2000 personen, die tot den koophandel in betrekking staan. In deze vergadering werd besloten een dank-adres aan den Keizer te zenden wegens zijne maatregelen ten opzigte van de handel en [illegible] kommissie van 20 personen te benoemen, ten einde het adres op te maken; dit adres is thans gereed, en zal eerstdaags den Keizer door eene deputatie worden aangeboden. In dezelfde vergadering is besloten een blad voor den vrijen handel op te rigten.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Feb. Op de vraag van den heer Disraeli, of de minister de stukken, die betrekking hadden op Frankrijk en Savoye, ter tafel kon leggen, antwoordde lord John Russell: „Ik heb de zaak overwogen, en met Hr. Ms. gezant te Parijs geraadpleegd, en ben tot het besluit gekomen, dat de nederlegging, dezer stukken niet gepast is. Ik ben echter volkomen bereid, de hoofdstrekking dier bescheiden mede te deelen. Ten gevolge van eene dépêche van den heer [illegible] gezant in Zwitserland, in de maand Julij [illegible] lord Cowley aan graaf Walewsky, of er eenige grond bestond voor het gerucht dat Frankrijk voornemens was Savoye in te lijven? Nadat beiden in eenig onderhoud waren getreden, liep de zamenkomst af, zonder dat graaf Walewski duidelijke inlichtingen had gegeven. Eenigen tijd later verzekerde graaf Walewski deze regering, dat Frankrijk niet voornemens was om de inlijving van Savoye *voor te stellen*. In het voorafgaande onderhoud verklaarde lord Cowley, dat zulk een voorstel door Hr. Ms. bewind zou worden afgekeurd, en de taal die hij voerde werd door de Engelsche regering goedgekeurd, en bij deze laatste gelegenheid vaardigde het ministerie eene dépêche aan den Britschen gezant te Parijs af, waarin de voldoening werd te kennen gegeven over de verzekering, dat zulk een *plan* niet bestond."

Bedoelde lord John Russell dat de Regering met voldoening vernomen had, dat er geen voornemen bestond om Savoye in te lijven, of dat het voornemen zich slechts bepaalde om die inlijving *niet voor te stellen?* Daarin ligt de dubbelzinnigheid van het antwoord opgesloten. De Fransche Keizer behoeft zijne verzekering niet te verloochenen, wanneer hij bemerkt dat Savoye zelf om die inlijving vraagt.

De *Morning Post* kwam gisteren terug op zijn vroegere verklaring, volgens welke de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk tegenover Italië niet op een traktaat, maar op het eenstemmige gevoelen zou berusten.

— Een Engelsch wetenschappelijk tijdschrift verhaalt dat toen in een gezelschap verscheidene trio's van Beethoven op de piano, de viool en de violoncelo werden uitgevoerd, men opmerkte dat de gas-vlammen met eene juiste beweging de maat der muziek aangaven; men ontdekte verder dat die beweging geen andere oorzaak had dan de drukking van de lucht door de klanken der muziek voortgebragt. Dit feit kan welligt het voorwerp eener merkwaardige studie worden.

— Binnen kort zullen Engeland en Frankrijk hunne gezanten te Turijn benoemen bij het koningrijk „Sardinië en Midden-Italië".

— *Reuters office* heeft berigt uit Parijs ontvangen dat daar gisteren in alle kerken zijn afgelezen de pauselijke *encyclica* en het mandement van den aartsbisschop dier stad, waarin gebeden voor den Paus worden voorgeschreven, opdat deze zegevierend moge te voorschijn treden uit de vervolgingen, waaronder hij gebukt gaat.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 4 Febr. De tekst van den brief door den Paus aan den Keizer der Franschen gerigt, luidt, volgens de *Oesterr. Ztg.*, als volgt:

„Sire, ik heb den brief ontvangen, die Uwe Majesteit de goedheid had, tot mij te rigten; ik beantwoord dien zonder omweg, en, naar men pleegt te zeggen, openhartig. Ten eerste ontken ik geenszins de moeijelijke stelling van Uwe Majesteit, waarvoor Gij zelf niet blind zijt; ik zie die in hare geheele uitgestrektheid, doch tevens, dat U. M. zich, door een beslissenden maatregel, welken zij misschien niet wil nemen, er aan kan onttrekken. En het is juist om de stelling, waarin gij u bevindt, dat gij mij herhaaldelijk, ten wille van den vrede van Europa aanraadt, de oproerige gewesten af te staan, terwijl gij mij verzekert dat de mogendheden den Paus het overschot zijner Staten waarborgen zullen. Een voorstel van dien aard biedt onoverkomelijke hinderpalen en men behoeft, om zich daarvan te overtuigen, slechts mijne stelling, en mijne heilige waardigheid te overwegen, alsmede wat mijne pligten zijn met het oog op de waardigheid en de regten van dezen heiligen Stoel, welke geenszins de regten van een Stamhuis maar veeleer die van alle Katholieken zijn. De moeijelijkheden zijn onoverkomelijk, dewijl ik niet afstaan kan, wat mij niet toebehoort, en ik zeer wel inzie, dat de zegepraal, welke men den oproerlingen in de Romagna schenken wil, den inlandschen en vreemden revolutionnairen der andere gewesten tot voorwendsel en prikkel zal strekken om dezelfden weg op te gaan, wanneer zij den goeden uitslag der eersten zien zullen. Als ik van revolutionnairen spreek, bedoel ik daarmede het kleinste en stoutste deel der bevolking.

„De mogendheden, zegt gij, zullen het overige waarborgen; maar zullen, in ernstige en buitengewone gevallen, welke men, met het oog op de vele aanstokingen, welke de bewoners van buiten ondervinden, moet verwachten, de mogendheden in staat zijn, hunne magt op waardige wijze in het werk te stellen? Geschiedt dit nu niet en bedient men zich alleen van overredingsmiddelen, dan is U. M. zoo goed als ik overtuigd dat zij, die zich het goed van anderen aanmatigen, en met dezen de omwentelingsgezinden onoverwinnelijk zullen zijn.

„Voor het overige ben ik genoodzaakt U. M. onbewimpeld te verklaren, dat ik, wat ook gebeure, de Legatiën niet kan afstaan zonder de plegtige eeden te schenden, welke eens door mij zijn afgelegd; tevens niet zonder smart en onrust in de overige gewesten te veroorzaken; aan alle Katholieken onregt en ergernis te bezorgen; zonder de regten te knakken, niet slechts van de onregtvaardig van hunne Staten beroofde Italiaansche vorsten, maar ook van de vorsten der [illegible] Christenwereld, die de verwezenlijking van zekere beginselen niet goedmoedig kunnen aanzien.

„U. M. maakt de rust van Europa van het afstaan der Legatiën afhankelijk, welke der Pauselijke regering sinds 50 jaren zoo veel ongelegenheid gaven. Aangezien ik bij den aanvang van dezen brief zeide, dat ik rondborstig wilde spreken, zoo zij het mij veroorloofd, op die bewijsvoering terug te komen. Wie kan de revolutiën tellen, welke sinds 70 jaren in Frankrijk ontstaan zijn? Maar wie zou het tevens wagen aan het groote Fransche volk voor te stellen, dat het tot rust van Europa noodig is, zijne grenzen te beperken? Het argument bewijst te veel, dan dat het mij niet vergund zou zijn er tegen op te komen. Bovendien is U. M. geenszins onbewust door welke lieden, met wiens geld en onder wiens hoede de laatste pogingen te Bologna, Ravenna en andere steden zijn gedaan. De bevolking was verbaasd over die beweging, welke zij niet verwachtte en welke zij zich niet geneigd toonde te volgen. U. M. zegt, dat, als ik het voorstel, mij door u in den brief, door den heer de Meneval overgebragt, gedaan, aangenomen had, de oproerige gewesten thans onder mijn beheer zouden zijn.

„Die brief is, om opregt te spreken, in lijnregte tegenstelling met dien anderen, welken gij mij vóór den aanvang van den Italiaanschen veldtogt schreeft, waarin mij door u troostrijke verzekeringen, geenszins gronden tot kommer gegeven werden.

„In het eerste gedeelte van den brief, waarop gij gewezen hebt, steldet gij mij een plan voor, dat even onaannemelijk is als het huidige; en wat het tweede deel betreft, ik vermeen dat gevolgd te hebben, zoo als uit de artikelen te zien is, die aan uwen gezant te Rome zijn overhandigd.

„Ik keer dus tot de uitspraak van U. M. terug, dat, als ik het voorstel had aangenomen, ik de heerschappij over de Legatiën behouden zou hebben. Dit schijnt te willen zeggen, dat zij, in de stelling welke thans door mij wordt ingenomen, voor altijd verloren zijn.

„Sire, ik bid u, in den naam der Kerk en uwer eigene belangen, dusdanig te handelen, dat mijne bezorgdheid verdreven worde. Uit zekere gedenkschriften, welke men voor geheim houdt, ontwaar ik, dat Keizer Napoleon I nuttige vermaningen aan de zijnen achter liet, welke eenen christen wijsgeer, die in tegenspoed slechts troost en toevlugt in de godsdienst vindt, waardig zijn. Het staat vast, dat wij allen spoedig voor den grooten Regterstoel verschijnen moeten, om strenge rekenschap af te leggen van al onze handelingen, woorden en gedachten. Trachten wij dus voor dien grooten Regterstoel Gods op eene wijze te verschijnen, welke ons de uitwerkselen zijner ontferming, geenszins die zijner regtvaardigheid doen verwachten.

„Al deze zaken zeg ik u in mijne hoedanigheid van Vader, welke mij het volle regt verleent, den zoon de onbewimpelde waarheid te zeggen, hoe hoog geplaatst deze ook in de wereld moge zijn. Verder dank ik u voor de welwillende uitingen ten aanzien van mijn persoon en voor de verzekering, welke gij mij geeft, dat gij die goede gezindheid jegens mij wilt bewaren, welke gij mij steeds, naar gij zegt, in het verledene toegedragen hebt. Er blijft mij nog slechts over, God te bidden, dat Hij over u, de Keizerin en den jongen keizerlijken prins Zijn rijken zegen wil uitstorten.

„In het Vatikaan, 8 Jan. 1860."

— Een blad van Genua de *Cattolico* is in beslag genomen. Het verklaart, in zijn laatste nommer dat die strenge maatregel gegrond wordt op een artikel getiteld: „De Kikvorschen die een Koning vragen." Vervolgens zegt de *Cattolico* dat zij bij die gelegenheid ten doel gestaan heeft aan eene ongewoon strenge behandeling, welke bij vroegere waarschuwingen niet plaats gegrepen had.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Febr. Er is sprake van te Tongeren een standbeeld op te rigten voor Ambiorix, die ter zelfder plaats, welke thans de stad beslaat, als hoofdman der Eburonen den Romeinschen legioenen eene geduchte nederlaag moet toegebragt hebben."

Men wil dat het vermaarde heldendicht: „Ambiorix" van Dr. J. Nolet de Brauwere van Steelandt, dezer dagen op nieuw uitgegeven, veel heeft bijgedragen om de aandacht op dien grooten krijgsman te vestigen.

— De *Nord* geeft deze beknopte levensschets van den Russischen graaf Protassof: „Toen hij [illegible] van kolonel der huzaren bereikt had, werd hij tot [illegible] zaakbezorger van de orthodoxe Russische Kerk [illegible]. Met vastberadenheid wist hij zegevierend [illegible] voorstelen tegen de behoudende geestelijke [illegible] tusschenkomst der Synode, waarvan hij [illegible] naam, dan toch feitelijk het ware [illegible] schonk hij bisdommen aan jonge [illegible] geestelijken, hervormde [illegible] opvoeding-stelsel aan de seminariën en de hoogescholen, en deed zeer veel tot [illegible] geestelijk welzijn der geestelijken, [illegible] om de waarheid te zeggen, onder dit opzigt [illegible] veel te doen overblijft."

Een korrespondent merkt hierbij op, dat het vrij aardig is een kavallerie-officier als hoofd eener ware regtzinnige Kerk te zien handelen. Dit geeft den maatstaf aan der ongerijmdheden, waartoe de regeringen vervallen, die de godsdienst met den Staat vereenzelvigen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 7 Februarij.

BEVALLEN (3 Febr.): C. D. Koper, geb. Cammann, Z. OVERLEDEN (2 Febr.): E. P. L. Bouissou. — (4 Febr.): M. J. Easzeerder, 71 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	6 Febr.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106¾		
Nederl. Bank	4			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64⁷⁄₁₆	64¹¹⁄₁₆	64⁹⁄₁₆
Dito Dito	3	76	76⅛	76
Dito Dito	4	98⅛		
Oost-Ind. Leening	4	97½		
Amortisatie-Syndikaat	3½	93¼		
Handel-Maatsch. op rescontre				
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½	100¼		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½			
Dito *Rothschild*	2½			
Frankrijk, Certifikaten	3			
Spanje, Obligatiën	1¾	32¹¹⁄₁₆	32¾	32¾
Dito	3	43¼		
Dito Binnenlandsche	3	42¼	42⅜	42⅜
Amortisable Schuld		11	11⅛	11⅛
Bewijzen Coupons				
Portugal, Obligatiën	3	43⅛	43½	
Dito 1856/1859	3	41⅞	41¹⁵⁄₁₆	
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C*^o.	5	104	104¼	
Dito bij idem 1828/1829	5	102⅛	102¼	
Cert. bij idem 1831/1833	5	84⅞		
Dito bij idem 1840	4	79⅝	79¾	
Dito bij *Stieglitz*	4	79½	79¾	
Dito Nieuwe	4	79		
Dito 5de Serie	5	88⅞	89½	88⅞
Dito 1855, 6de Serie	5	99	99½	99
Dito Adm. te Hamburg	5			
Dito dito te Londen	5			
Dito dito dito	4½	94		
Dito dito dito	3	62⅜		
Inschrijv. in Assignatiën	6			
Certifikaten van dito	6	62½		
Spoorweg Aktiën	5	62		
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157		
Obligatiën	4 pCt.	77¼		
Pruissen, Oblig.	4½			
Dito 1859	5	102	102¼	
Aandeelen 1854	3½	205		
Oostenrijk, Obl. bij *Gollen C.*	5	56¼		
Dito dito	4			
Dito Metalliek	5	45½	46¼	45⁹⁄₁₆
Dito dito	2½	24⅝	25⅛	25⅛
Dito Rente-Amsterdam	5	66¼	67	66¼
Dito Nationale 1854	5	52	52⅝	52⅛
Weener Bankaktiën	*f*	710	715	
Dito Aand. fl. 250, 1839		270		
Dito dito , 250, 1854	4 pCt.	244	248	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5			
Dito bij *Rotschild*	5			
Denemarken, Obl. te Lond.	5			
Dito	3			
Bras. Geldl. 1824 st. £ 100	5	99⅜		
Dito 1839 van £ 100	5			
Dito 1843 „ „ 100	5			
Dito 1852	4½			
Dito 1858	4½			
Sardinie	5			
Peru, Geldl. 1854	4½	89		
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1	12½	12¹¹⁄₁₆	
Venezuela, Obligatien	3	25¼	25⁵⁄₁₆	
Dito	1½	13⅛	13¼	
Grenada, Obligatiën	4	14⅜	14½	
Dito Uitgestelde		4⁹⁄₁₆		
Mexiko, Obligatien	3	20⅜		
Nrd.-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A		87¾		
Dito dito Lr. B				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	80⅛		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	51		
Louisiana	5	102		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5			

Handel-Maatschappij kontant —, dito Leening 1858 4 pCt. —, Russische Spoorweg volgefourneerde 21¾, 14, 13½; Hypotheek 4½ pCt. —, Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; Eng. Rijn *f* 126, 27.

Op lagere afkomende koersen waren de Oostenrijksche fondsen bij vernieuwing aanmerkelijk lager. In overige fondsen was de variatie van niet veel beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS
van 7 Februarij tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⁹⁄₁₆; Aand. Handel-Maatsch. —; Spanje, Binnenl. 3 pc. 43½; Rusl., Obl. bij Hope en C^o. 5 pc. 104⅛; Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99½, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 46⅛, dito 2½ pc. 25⁵⁄₁₆; dito Rente Amsterdam 66½, dito Nationale 1854 5 pc. 52½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 6 Febr. België 2½ pc. 55¾ p; 4½ pc. 97⅛ g. Metal. 48p; Nation. 56½; Spanje 1½ pc. 32½; 3 pc. 43¼ g.

PARIJS, 6 Febr. 3 pc. Rente 67.60; 4½ pc. id. 97.40, Fr.-Oost. Spoorw. 491.—; Credit mobilier 785.—; 3 pc. Spanje 42⅞; 1¾ pc. id. —; Spanje Cred. —.—; Passive —; Russ. Spoorw. Aktien —; Rom. Leening 77½.

MADRID, 4 Febr. Spanje 3 pc. 44.10; 1¾ pc. 34.10.

LONDEN, 6 Febr. Cons. 94½ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 21⅛ a —; 4½ pc. Peru 94, 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; 3¾ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde — a —; 2½ pc. Venez. 26⅜ a —; 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. 44 a —; 3 pc. Spanje 44¾ a —; 1¾ pc. id. — a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. 102½ a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 6 Febr. Met. 5 pc. 69.—; 2½ pc. —.—; Nat. 77.30; Loten 1854 4 pc. —; Bankaktien 838; Noorder Baan-akt. 193; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 189.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 268.—; Lomb. Venetiaans. —.—; Nieuwe 157.—; Wissel op Londen 3/m. 13.45, Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 34.—; Zilver —.

BERLIJN, 6 Febr. Metalliek 5 pc. 48½; Nationale 55⅞, Stiegl. 5de serie 94¾; 6de id. 105; Rusland 5 pc. 105¾; Nieuwe 5 pc. 68; Pruiss. Staats. 3½ pc. 99⅛; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, 2/m. —, Weenen —, Petersburg —.

HAMBURG, 6 Febr. 4 pc. Rusland 61¾, 4½ pc. id. —, 3 pc. Spanje 40⅛, 1¾ pc. id. 31, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 83, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amst. —.—; Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55¼	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt „	„ 55⅝	„ Napels	„ 78¼
2/m. Bordeaux	„ 55	3/m. Petersburg	„ 158½
½/m. „	„ 55⅜	6/w. Weenen	„ 82
3/m. Madrid	„ 240	„ Augsburg	„ 99
„ Cadix	„ 241	„ Frankfort	„ 99½
„ Sevilie	„ 238	2/m. Hamburg	„ 35⅛
„ Bilbao	„ 238	Zigt „	„ 35¼
„ Lissabon	„ 40⅝	2/m. Londen	„ 11.57½
„ Porto	„ 40¼	Zigt „	„ 11.65
2/m. Genua	„ 45½	Rotterdam	„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Februarij.

Tarwe in een doen: 131 à o. r. Poolsche *f* 300; 130 à o. b. dito *f* 320; 128 à n. Vriessche *f* 270.

Rogge onveranderd: 126 à Pruissische *f* 206; 123, 124 à dito *f* 210, 214; 119 à Petersburger *f* 190; 115 à dito *f* 182; 116 à o. dito *f* 183; op levering in April 199; Julij *f* 192; Pruiss. per Julij *f* 195, 193.

Garst, Haveren Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: in Okt. ek. 67 £. *Lijnzaad* in een doen: 107, 108 à Riga *f* 150; 105, 164, 255; 106, 107 à Petersburg *f* 300, 109, 110 à Kalkutta *f* 310; 108, 109 à Bombay *f* 327½. *Raapolie* op 6/w. *f* 37¾; Vliegend *f* 36½; in Mei ek. *f* 36¾; Sept. *f* 37¾ a 8; Okt. *f* 38¼; Nov. *f* 38½; Dec. *f* 38¾ a ½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¾; Vliegend *f* 30; in Maart ek. *f* 30¼; April *f* 30⅜ a ½; Mei *f* 30⅞ a ¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36.

SCHIEDAM, 6 Febr. Gerst. Verkocht: 129/2 à Libau *f* 192 Kt., 194 3/m. — Moutwijn *f* 18,25; Genever *f* 18,75; Amst. Proef *f* 20,— per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,70 per kelder.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 21 05 a	—	Pruissische	*f* 3 47 a	—
Napelsche	—	—	Spaansche	„ 2,39	—
Div. in £	„ 11,57½	—	Hamb. Russ.	„ 32¾	—
Eng. Russen	„ 11,57½	—	Russ. in Z. R.	„ 33¾	—
Fransche	„ 55¼	—	Polen „	—	—
Belgische	„ 55¾	—	„ „ Pl.	126¾	

Buitenl. Spanje *f* 57⅝. Nationaal 100. d°. 1 Julij 1859, *f* 28.35.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIËN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,60 à 9,70
Oude Gerande Dukaten	„ 5,50 „ 5,60
Wigtige Souvereinen	„ 11,65 „ 11,75
„ Pistolen	„ 9,50 „ 9,60
Stukken van 20 Franks	„ 9,25 „ 9,35
Baren Goud en Speciën à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn	9¼ à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIËN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Franks	„ 2,33 „ 2,36
Brabandsche Kroonen	„ 2,65 „ 2,70
Fransche „	*f* 2,70 *f* 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,75 „ 1,78
Zilver 1000 à 980	
„ 900 „ 700	*f* 104,20 à 105,—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1860.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst
Januarij	80,603	*f* 61,961.97	*f* 13,643.27	*f* 75,605.24

BADENSCHE AANDEELEN à Fl. 50. — Geldleening 1840.

Eerste Uitloting van 37 serien over 1860, welke heeft plaats gehad te Carlsruhe, op 1 Februarij 1860.

Serie: 8 108 180 368 446 542 570 714 821 925
14 150 265 404 494 553 601 777 859 949
41 159 272 422 504 554 622 817 871 958
66 176 304 426 534 560 682

Op 1 Augustus aanstaande worden nog 38 serien getrokken, terwijl de 24ste Uitloting van prijzen, gaande over de nommers in deze 75 serien begrepen, den eersten September daaraanvolgende zal plaats hebben.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 6 Februarij, in het O. Z. Heeren-Logement.

1. Dubbel Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, X 456; *f* 4460, *f* 400, Opgehouden. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwe Hoogstraat, C 279; *f* 4525, *f* 225, J. A. van Minden. — 3. Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, A 99; *f* 5900, *f* 500, M. S. Machielse. — 4. Huis, Tuin en Erve, Muidergracht, V 241; *f* 4700, *f* 30, E. M. Auerhahn. — 5. Twee Huizen en Erven, op Marken, en twee Achterhuizen en Erven, in de Visschersgang, S 137 à 140; *f* 1675, *f* 400, P. Baay. — 6. Huis en Erve, op Marken, S 113; *f* 725, M. S. Machielse. — 7. Gebouw en Erven, Roeters-Eiland, W 128 à 133; Niet geveild. — 8. Stal, Huisje en Erven, N. Z. Achterburgwal, G 263 en 404; *f* 1275, *f* 475, P. D. Lusink. — 9. Huis en Erve, Huiszittensteeg, G 409; *f* 1925, J. A. Siewe, Jr.

Advertentiën.

(2287) Bevallen van een *ZOON* J. H. HEERE, geliefde Echtgenoot van

J. T. SMITS VAN OIJEN.

EINDHOVEN, 3 Februarij 1860.

(2291) Heden overleed tot onze bittere droefheid ons jongste Dochtertje GERARDA NICOLETTA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van 2 jaren en bijna 5 maanden.

WOERDEN, 6 Februarij 1860.
J. M. HENDRIKX.
C. C. L. M. HENDRIKX, KOEMANS.

Er wordt gevraagd in eene gemeente, waar ruim 900 Katholijken en ruim 100 Protestanten zijn, een **R. C. Genees-, Heel- en Verloskundige,** aan die betrekking is verbonden eene jaarwedde groot *f* 50.—. Nadere informatiën zijn op *franco* aanvrage te bekomen bij de Redactie van *de Tijd*, onder Letter P. (2292)

Heden is aan H. H. Inteekenaren verzonden de Januarij aflevering van

LE FOYER DES FAMILLES.

Magasin Catholique illustré

fondé en 1833 par

M. PAUL DU CAUX.

Op beide bovenstaande geïllustreerde werken kan men bij den ondergeteekende inschrijven; beiden zijn aanbevelingswaardig door degelijkheid en verscheidenheid van inhoud, netten druk, fraaije platen en goedkoopen prijs. Van *la Semaine des Familles* verschijnt te Parijs 's wekelijks eene afl., doch kan hier te lande niet per post ontvangen worden, wijl het dan aan zegel is onderworpen; men ontvangt alzoo eenige afl. tegelijk, elke afl. van 16 pagina's kl. folio en voorzien van 4 schoone gravures in den tekst. Men betaalt niet meer als te Parijs, namelijk *f* 5.— voor een jaar. Dit werk is met 2 October 1858 begonnen.

Le Foyer des Familles wordt sedert Januarij in maandelijksche afleveringen uitgegeven; ofschoon onder een nieuwen titel, is het eene voortzetting van het steeds gunstig bekende *Magasin Catholique*. Eene andere redactie en uitgever wenden op nieuw hunne pogingen aan om het vertrouwen dat deze onderneming sinds jaren heeft genoten, waardig te blijven. De prijs van dit werk is *f* 3.75. De vele inteekenaren die de ondergeteekende op dit werk heeft en welke steeds toenemen, is eene genoegzame aanprijzing.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

P. S. De aflevering van December 1859 is nog niet ontvangen doch zal weldra volgen.

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en verzonden

RONDGAANDE BRIEF

VAN DEN PAUS

(ENCYCLICA)

AAN ALLE

BISSCHOPPEN DER WERELD.

Oorspronkelijke Latijnsche tekst, benevens getrouwe Nederlandsche overzetting.

In dit belangrijk stuk wordt de brief van Napoleon III aan den Paus besproken, alsmede de inhoud van het antwoord medegedeeld, dat de Paus aan den Franschen Keizer heeft doen toekomen, terwijl de gedragslijn welke de Paus zich voorgenomen heeft te volgen ten aanzien zijner wereldlijke magt te volgen, als klaar en openlijk wordt uiteengezet.

Prijs 10 Cents.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever